

ΤΟ ΘΕΜΑ 1

Εντονες ρευστοποιήσεις καταγράφηκαν για τρίτη διαδοχική ημέρα στην εγχώρια αγορά ομολόγων με τη διαφορά απόδοσης (spread) μεταξύ του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου αναφοράς και του αντίστοιχου γερμανικού Bund να εκτοξεύεται ακόμη και στις 110 μονάδες βάσης που αποτελεί νέο ιστορικό ρεκόρ.

ΣΕ ΝΕΟ ΡΕΚΟΡ Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΟΥ 10ΕΤΟΥΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ ΜΕ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ BUND

Στις 110 μονάδες βάσης εκτινάχθηκε το spread

ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Οι επενδυτές «τιμωρούν» τους ελληνικούς τίτλους και μετατοπίζονται προς πιο ασφαλείς τοποθετήσεις προτιμώντας να τοποθετηθούν σε τίτλους χωρών που έχουν υψηλότερη αξιολόγηση και λιγότερο οξεία δημοσιονομικά προβλήματα. Η Ελλάδα έχει τη χαμηλότερη πιστοληπτική αξιολόγηση μεταξύ των χωρών - μελών της ευρωζώνης.

Από τις αρχές της εβδομάδας έως και χθες το σύνολο των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά ομολόγων ανήλθε περίπου σε 2,5 δισ. ευρώ, ενώ το σύνολο των αγορών διαμορφώθηκε περίπου σε 1,7 δισ. ευρώ. Μόνο κατά τη διάρκεια της χθεσινής συνεδρίασης πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις ύψους 555 εκατ. ευρώ έναντι αγορών μόλις 175 εκατ. ευρώ, ενώ το spread διευρύνθηκε σε νέα ιστορικά υψηλά επίπεδα, φτάνοντας έως και τις 110 μονάδες βάσης, από περίπου 97 - 98 που ήταν χθες. Ας σημειωθεί ότι την Τρίτη οι πωλήσεις ανήλθαν σε 900 εκατ. ευρώ και οι αγορές σε 780 εκατ. ευρώ, ενώ την Τετάρτη οι πωλήσεις διαμορφώθηκαν σε 618 εκατ. ευρώ και οι αγορές σε 320 εκατ. ευρώ.

Πωλήσεις πραγματοποιούν ξένα funds αλλά και αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και ομολογιακά. Για τη δεύτερη κατηγορία επισημαίνεται πως εξαιτίας της κρίσης οι εκροές συνεχίζονται με αμείωτους ρυθμούς έχοντας ξεπεράσει πλέον τα 3 δισ. ευρώ και τα κεφάλαια από τα μερίδια που ρευστοποιούνται γίνονται προθεσμιακές καταθέσεις. Για να αντι-

πληρώνουν τις αποζημιώσεις.

Ανοδικά κινήθηκε χθες και το ιταλικό και το πορτογαλικό spread που βρέθηκαν στις 90 μ.β. και τις 64 μ.β. αντιστοίχως, ήταν όμως σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την Ελλάδα (από 78 μ.β. προχθές και 50 μ.β. στις αρχές της εβδομάδας αντίστοιχα για Ιταλία και Πορτογαλία).

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ >> Στελέχη της εγχώριας αγοράς ομολόγων παρατηρούν πως την κατάσταση δεν βοηθά η ροή αρνητικών ειδήσεων για τα δημοσιονομικά της χώρας. Φέρνουν ως παράδειγμα την έκθεση της Fitch με την οποία μείωσε σε σταθερή από θετική την προοπτική της πιστοληπτικής αξιολόγησης της οικονομίας, εξαιτίας των υπερβάσεων στα ελλείμματα, ενώ αμφισβητεί τις προβλέψεις του νέου προϋπολογισμού, ως υπεραισιόδοξες. Τραπεζικοί κύκλοι σημειώνουν επίσης ότι η ελληνική αγορά δεν μπορεί να απορροφήσει εσωτερικά τα ποσά που πουλούν οι ξένοι. Η όλη κατάσταση σημαίνει πως το κόστος δανεισμού έχει αυξηθεί κατακόρυφα τους τελευταίους μήνες με την ελληνική αγορά ομολόγων να πληρώνει ακριβά την τάση των επενδυτών να αποφεύγουν στο μέγιστο δυνατό την ανάληψη ρί-

σκου (risk aversion). Η τάση αυτή προβληματίζει έντονα το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης που καλείται φέτος αλλά και τον επόμενο χρόνο να υλοποιήσει δανειακά προγράμματα άνω των 40 δισ. ευρώ προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του.

Ξεπούλημα

Από τις αρχές της εβδομάδας έως και χθες το σύνολο των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά ομολόγων ανήλθε περίπου σε 2,5 δισ. ευρώ, ενώ το σύνολο των αγορών διαμορφώθηκε περίπου σε 1,7 δισ. ευρώ.

Πωλήσεις πραγματοποιούν ξένα funds αλλά και αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων και ομολογιακά. Για τη δεύτερη κατηγορία επισημαίνεται πως εξαιτίας της κρίσης οι εκροές συνεχίζονται με αμείωτους ρυθμούς έχοντας ξεπεράσει πλέον τα 3 δισ. ευρώ.

Στελέχη της εγχώριας αγοράς ομολόγων παρατηρούν πως την κατάσταση δεν βοηθά η ροή αρνητικών ειδήσεων για τα δημοσιονομικά στοιχεία της χώρας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ελληνική αγορά δεν έχει ιδιαίτερο βάθος, δηλαδή δεν μπορεί να απορροφήσει εσωτερικά τα ποσά που πουλούν οι ξένοι

Κάτω και από το φράγμα των 2.000 μονάδων το Χ.Α.

Μόνη διασωθείσα στη χθεσινή συνεδρίαση η μετοχή του ΟΠΑΠ που έκλεισε με κέρδη μεγαλύτερα του 2%

Πουλούν «Ελλάδα» τα διεθνή χαρτοφυλάκια τα οποία έχουν μεταβάλει τα μοντέλα τοποθετήσεων και ρευστοποιήσεων τους στο πλαίσιο της διεθνούς κρίσης. Αυτό προκύπτει από τις αθρόες ρευστοποιήσεις και στο Ελληνικό Χρηματιστήριο το οποίο οδηγήθηκε χθες στα επίπεδα του Ιουνίου του 2003 χάνοντας με απίστευτη ευκολία το σπρίγ του φράγματος των 2.000 μονάδων. Πωλήσεις σε να μην υπάρχει αύριο ήταν αυτές που σημειώθηκαν χθες σε όλο το φάσμα του 20άρη αλλά κυρίως στον τραπεζικό κλάδο. Συνεπικουρούμενη η αγορά από την πορεία των διεθνών έκανε και κάποια ακόμη βήματα υπέρβασης προς τα κάτω έλεγαν στην «Η» χρηματιστηριακοί παράγοντες.

ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ >> Η επιδείνωση της δημοσιονομικής θέσης της χώρας όπως αυτή αντανακλάται στην προαναγγελία υποβάθμισης από τη Fitch και η πολιτική αναταραχή υπερεπιδρούν σε μία αγορά η οποία είναι ήδη βαριά λαβωμένη. Είναι χαρακτηριστικό πως πολλοί από τους επενδυτές οι οποίοι επιθυμούν να τοποθετηθούν και το πράττουν -το δείχνουν άλλωστε οι μεγάλοι όγκοι συναλλαγών κυρίως στις τράπεζες- το μετανιώνουν την επόμενη ημέρα βλέποντας τις τιμές να καταρкулούν με απίστευτη ευκολία σε πολύ πιο χαμηλά επίπεδα. Είναι σαφές πως οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές μετακινούνται το Χ.Α. σε

τούτη τουλάχιστον τη φάση, ως αναδυόμενη αγορά. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το χθεσινό καταιγισμό πωλήσεων η μόνη διασωθείσα μετοχή ήταν εκείνη του ΟΠΑΠ που έκλεισε με κέρδη μεγαλύτερα του 2%. Σόκαραν οι διψήφιες απώλειες σε ΑΤΕ, ΕΤΕ, ΜΡΒ, Intralot και MIG. Ο γενικός δείκτης υποχώρησε μέχρι τις 1882,48 μονάδες και έκλεισε τελικά στις 1914,37 με απώλειες 5,51%, ενώ ο τζίρος ξεπέρασε τα 351 εκατ. από τα οποία τα 34,5 αφορούσαν πακέτα. Σε 15 ανήλθαν οι ανοδικές μετοχές έναντι 242 πτωτικών ενώ 47 ήταν οι τίτλοι με απώλειες από 10%-20%. Το μεγαλύτερο πρόβλημα στην αγορά είναι ότι σχεδόν κανένας δεν μπορεί να μιλήσει ούτε για το βραχυπρόθεσμο ούτε για το μακροπρόθεσμο μέλλον της. Κύκλοι της αγοράς παρατηρούσαν ότι το σύστημα αναζητά νέες ισορροπίες και αυτές μπορεί να τις βρει σε χαμηλότερα επίπεδα. Δεδομένων των υποχρεώσεων των hedge funds μέχρι το τέλος του έτους εκτιμάται ότι οι πιέσεις είναι ενδεχόμενο μέχρι τότε να ενταθούν. Αυτή η προοπτική αποτρέπει στην παρούσα φάση τις αγορές παρά το γεγονός πως κάποιοι υποστηρίζουν πως δημιουργούνται αγοραστικές ευκαιρίες. Κύκλοι της αγοράς σημειώνουν πως το πρόβλημα στην παρούσα φάση δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό του καθώς η πραγματική οικονομία μόλις τώρα άρχισε να βιώνει τις συνέπειες της κρίσης. Οι κεφαλαιοποιήσεις των μετοχών πάντως έχουν υποχωρήσει σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα και σε ορισμένες περιπτώσεις τα επίπεδα αυτά προκαλούν δόες. Η συνολική κεφαλαιοποίηση του Χ.Α. βρίσκεται στα 72 δισ. ευρώ.

ΕΙΡΗΝΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΗ

>>

Το κόστος δανεισμού έχει αυξηθεί κατακόρυφα τους τελευταίους μήνες με την ελληνική αγορά ομολόγων να πληρώνει ακριβά την τάση των επενδυτών να αποφεύγουν στο μέγιστο δυνατό την ανάληψη ρίσκου (risk aversion).

μετωπίσουν τις καθημερινές εκροές οι διαχειριστές των αμοιβαίων αναγκάζονται να ρευστοποιούν ομόλογα των χαρτοφυλακίων τους. Σε ρευστοποιήσεις ομολόγων οδηγούνται και τα χαρτοφυλάκια των ασφαλιστικών που πρέπει να έχουν ρευστότητα για να

ΤΟ ΘΕΜΑ 2

ΗΠΑ

Αύξηση 71%
στις αιτήσεις
κατασχέσεων
κατοικιών

Οι αιτήσεις για κατασχέσεις κατοικιών στις ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά 71% το τρίτο τρίμηνο του 2008 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, φθάνοντας σε ύψος ρεκόρ, καθώς οι τιμές των κατοικιών υποχώρησαν, ενώ οι αυστηρότεροι όροι για τη χορήγηση στεγαστικών δανείων καθιστούν ακόμη δυσκολότερη για τους ιδιοκτήτες την πώληση ή την επαναχρηματοδότηση των δανείων τους. Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας Wall Street Journal, η κυβέρνηση Μπους εξετάζει πακέτο μέτρων ύψους 40 δισ. δολ. που θα βοηθήσει να σταματήσουν οι κατασχέσεις κατοικιών. Σύμφωνα με την πρόταση, η κυβέρνηση θα μοιραστεί με τους δανειστές ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές που θα προκύψουν από τα νέα δάνεια. Συνολικά 765.558 ακίνητα στις ΗΠΑ έχουν λάβει προειδοποίηση για επικείμενο πλειστηριασμό ή κατασχέθηκαν μέσα στο τρίμηνο - τα περισσότερα από τότε που άρχισαν να συλλέγονται στοιχεία από τον Ιανουάριο του 2005 σύμφωνα με την εταιρεία στατιστικής Irvine. Οι αιτήσεις αυξήθηκαν κατά 3% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο και μειώθηκαν κατά 12% τον Σεπτέμβριο συγκριτικά με τον Αύγουστο, καθώς οι νέοι νόμοι που δημιουργήθηκαν επιβραδύνουν τους ρυθμούς των κατασχέσεων. Η χειρότερη πώση στην αγορά κατοικιών στις ΗΠΑ από τη δεκαετία του '30 συνοδεύεται από ύφεση που ξεκίνησε το γ' τρίμηνο και θα διαρκέσει ένα έτος ή και περισσότερο, σύμφωνα με αναλυτή της Mortgage Bankers Association.

Συνεδρίαση για γερά νεύρα χθες στη Wall με το θετικό και αρνητικό πρόσχημα να εναλλάσσονται με χαρακτηριστική ευκολία. Τελικά επικράτησαν οι αγοραστές με αποτέλεσμα ο Dow Jones να γυρίσει από το -2% στο +2,02%.

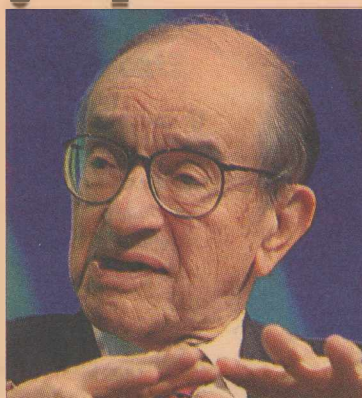
ΕΝΤΟΝΗ ΝΕΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΧΘΕΣ ΣΤΗ WALL STREET

«Σοκαρισμένοι» οι γκουρού
των αγορών από την κρίση

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΣΑΒΒΙΔΗ

Σοκαρισμένοι από το μέγεθος της κρίσης που βρίσκεται σε εξέλιξη διεθνώς, δήλωσε χθες ο πρώην πρόεδρος της Fed, Άλαν Γκρίνσπαν. Ο άνθρωπος που πολλοί θεωρούν βασικό υπεύθυνο της κρίσης, υποστήριξε ότι «η κρίση εξελίσσεται σε κάτι σαφώς μεγαλύτερο από ο,τιδήποτε θα μπορούσε να έχω φανταστεί» και προειδοποίησε για μαζικές απολύσεις και αύξηση της ανεργίας.

Στο ίδιο μήκος κύματος και ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Ν. Υόρκης, Νουριέλ Ρουμπινί, υποστήριξε ότι «εκατοντάδες hedge fund θα χρεοκοπήσουν». Ο οικονομολόγος που από τους πρώτους (προ τριετίας) προειδοποίησε για την κρίση των sub-prime, δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο, τις επόμενες ημέρες, οι κυβερνήσεις να βάλουν «λουκέτο» στις αγορές για 1-2 εβδομάδες και εμφανίστηκε εξαιρετικά ανήσυχος για τις επιπτώσεις στις αναδυόμενες αγορές: «Συνηθίζουμε να λέμε ότι όταν οι ΗΠΑ κρύνουν, ο υπόλοιπος κόσμος φταρνίζεται. Αυτή τη φορά, οι ΗΠΑ υποφέρουν από μακροχρόνια και βαριάς μορφής πνευμονία».

ΑΓΟΡΕΣ >> Στη Wall Street, πάντως,

>> Ο πρώην πρόεδρος της Fed, Άλαν Γκρίνσπαν

οι μετοχές ολοκλήρωσαν τη χθεσινή συνεδρίαση με σημαντικά κέρδη. Αφού ξεκίνησαν την ημέρα σε θετικό έδαφος, στη συνέχεια βρέθηκαν να υποχωρούν σημαντικά. Την τελευταία ώρα των συναλλαγών, όμως, υπήρξε μεγάλη ανάκαμψη, με τον Dow Jones να γυρνάει από το -2% στο +2,02%, κλείνοντας στις 8.691,25 μονάδες. Ο S&P-500 ενισχύθηκε 1,26% ενώ ο Nasdaq υποχώρησε κατά 0,73%.

Στην Ασία, τα ξημερώματα της Πέμπτης το κλίμα ήταν εξαιρετικά αρνητικό. Μετά τη νέα μεγάλη υποχώρηση του Dow Jones την Τετάρτη, ο Nikkei βρέθηκε σε ελεύθερη πώση, «δοκιμάζοντας» τις 8.000 μονάδες (-7,75%). Στις μαζικές ρευστοποιήσεις συνέβαλε και η α-

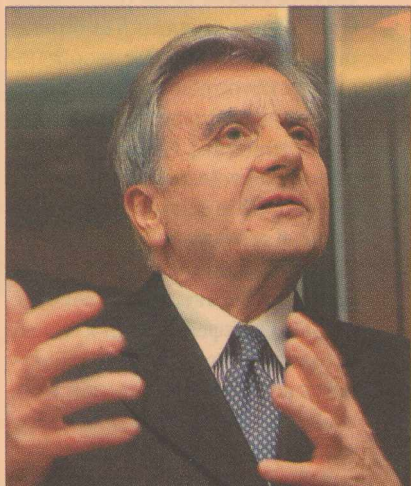
>> Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Ν. Υόρκης, Νουριέλ Ρουμπινί

νακοίνωση εξαιρετικά μικρού ποσοστού αύξησης των ιαπωνικών εξαγωγών τον Σεπτέμβριο (1,5%), που ενίσχυσε τους φόβους ύφεσης στην δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη. Στη συνέχεια, πάντως, ο Nikkei κατάφερε να ανακάμψει, περιορίζοντας τις απώλειες στο 2,46%. Σημαντικές ήταν οι απώλειες και στις αναδυόμενες αγορές, με τον αντίστοιχο δείκτη της Morgan Stanley να υποχωρεί 4,3% -στο χαμηλότερο επίπεδο της τετραετίας και αυξάνοντας στο 35% τις απώλειες για τον Οκτώβριο.

Αντίστοιχη ήταν η πορεία και των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, που τις πρώτες ώρες «φλέτταραν» με τα χαμηλότερα επίπεδα από την αρχή της κρίσης. Μεγάλες ήταν οι

απώλειες στις τραπεζικές μετοχές, με τον σχετικό δείκτη DJ Stoxx να υποχωρεί 4,3% και να κινείται, κάποια στιγμή, σε επίπεδα, όπου έχει να βρεθεί από το 1997. Με την έναρξη των συναλλαγών στη Wall Street, όμως, το κλίμα στην Ευρώπη αντιστράφηκε, καθώς οι αμερικανικοί δείκτες αρχικά κινούνταν ανοδικά. Την ώρα που ολοκληρώνονταν η συνεδρίαση στην Ευρώπη, ο Dow Jones ενισχυόταν περίπου κατά 2%. Στο Παρίσι ο CAC-40 ενισχύθηκε κατά 0,38%, ο DAX-30 στη Φραγκφούρτη υποχώρησε 1,12% και ο FTSE-100 στο Λονδίνο ενισχύθηκε κατά 1,16%.

ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗ >> Ανησυχητική θεωρείται και η επιβράδυνση του ρυθμού υποχώρησης των επιτοκίων στη διατραπεζική. Μπορεί το Euribor να υποχώρησε για μία ακόμα ημέρα (μάλιστα το επιτόκιο 3μηνου βρέθηκε κάτω από το 5%) αλλά στο Λονδίνο, το Libor δολαρίου κινήθηκε ανοδικά στο overnight και κατέγραψε τη μικρότερη υποχώρηση του τελευταίου 10ημέρου στο 3μηνο. Προβληματισμό δημιουργεί και η ξέφρενη πορεία των επιτοκίων στα ομόλογα αναδυόμενων οικονομιών, με το σχετικό spread έναντι των αμερικανικών τίτλων να φθάνει τις 8,3 ποσοστιαίες μονάδες (ρεκόρ βετίας).

>> Ζαν Κλοντ Τριέ

BIS: Μείωση-ρεκόρ του διατραπεζικού δανεισμού το β' τρίμηνο

ΕΚΤ: «Σήμα» για νέες μειώσεις επιτοκίων

Πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι η ΕΚΤ προετοιμάζεται για νέα μείωση επιτοκίων (ακόμα και κατά τη σύνοδο της 6ης Νοεμβρίου), μετά την έκτακτη μείωση κατά 50 μονάδες βάσης στο 3,75%, στο πλαίσιο της συντονισμένης παρέμβασης των μεγαλύτερων κεντρικών τραπεζών του κόσμου. Και τούτο διότι οι ταχύτατα επιδεινούμενες προοπτικές της ανάπτυξης στην Ευρώπη και η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού

ανοίγουν τον δρόμο για περαιτέρω χαλάρωση της νομοματικής πολιτικής. «Η ΕΚΤ θα μπορούσε να μειώσει τα επιτόκια χωρίς να αναζωπυρώσει τις πληθωριστικές πιέσεις μεσοπρόθεσμα», δήλωσε σε συνέντευξή του το μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας Χοσέ Μανουέλ Γκονζάλεθ-Πάραμο.

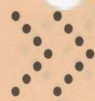
ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ >> Μετά τη χθεσινή αιφνιδιαστική μείωση επιτοκίων στη Σουηδία κατά 50 μονάδες

βάσης και τις προσδοκίες για νέες κινήσεις και από Fed και Τράπεζα της Αγγλίας τις επόμενες εβδομάδες, οι αγορές δίνουν πλέον πιθανότητες άνω του 50% σε μείωση επιτοκίων του ευρώ κατά 50 μονάδες βάσης στις 6 Νοεμβρίου, που θα διαμόρφωνε το κόστος του χρήματος στο 3,25%. Και προεξοφλούν περαιτέρω κινήσεις, αφού τα προθεσμιακά συμβόλαια «βλέπουν» το επιτόκιο του ευρώ στο 2,5% τον επόμενο Ιούνιο.

Οι εκτιμήσεις αυτές συνέπεσαν με τη δημοσίευση στοιχείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Διακανονισμών (BIS) που έδειξαν ότι ο διατραπεζικός δανεισμός διεθνώς σημείωσε μείωση 3% το β' τρίμηνο του έτους, τη μεγαλύτερη από το 1977. Μάλιστα, αυτή η μείωση-ρεκόρ κατεγράφη πριν από την κατάρρευση της Lehman (που «πάγωσε» ακόμα περισσότερο την αγορά).

Α.Χ.

ΕΛΛΑΔΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ η έκδοση προνομιούχων μετοχών στις τράπεζες που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα λήψης άμεσης ρευστότητας, ενώ επικρατεί ασάφεια όσον αφορά τις αρμοδιότητες του εκπροσώπου του Δημοσίου στο διοικητικό συμβούλιο των τραπεζών. Τα «δώρα» που έλαβαν οι τραπεζίτες

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ - ΤΑ ΔΩΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σύγχυση για το πακέτο στήριξης των τραπεζών

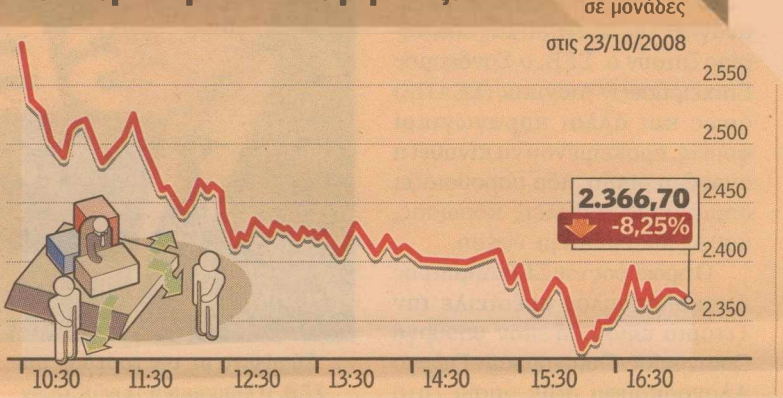
ΤΗΣ **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
ΚΑΙ ΤΗΣ **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ**

«**Σ**υμφωνία κυρίων» επιτεύχθηκε μεταξύ τραπεζιτών και κυβέρνησης, ώστε όποια τράπεζα συμμετάσχει στο πρόγραμμα λήψης άμεσης ρευστότητας, είτε με την έκδοση ειδικών ομολόγων έως 8 δισ. ευρώ ή με την παροχή εγγυήσεων για εκδόσεις τίτλων έως 15 δισ. ευρώ, να υποχρεούται στην έκδοση προνομιούχων μετοχών και στην είσοδο του Δημοσίου στο μετοχικό της κεφάλαιο, με «ευέλικτο» ωστόσο χρονικό ορίζοντα. Τη συμφωνία κυρίων απεκάλυψε αργά χθες το βράδυ κορυφαίος παράγοντας του υπουργείου Οικονομίας.

Ασφαλείς πληροφορίες αναφέρουν πως η κυβέρνηση χρησιμοποίησε το «όπλο» της κεφαλαιακής επάρκειας για να πείσει τους τραπεζίτες να κάνουν επί της ουσίας υποχρεωτική χρήση της έκδοσης προνομιούχων μετοχών. Αναλυτικά, η Τράπεζα της Ελλάδος κατόπιν σχετικών τεστ και μετρήσεων θα διαμορφώσει ξεχωριστό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ανά τράπεζα. Απαιτήση της ΤτΕ είναι ο δείκτης αυτός να κινείται στο μέσο όρο του δείκτη -ανά τράπεζα- που είχε η κάθε τράπεζα τη διετία 2005-2007. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο μέσος όρος αυτός κυμαίνεται μεταξύ του 12% - 14%, ποσοστό που απέχει μακράν των σημερινών επιπέδων εξαιτίας των αρνητικών συνεπειών για τις τράπεζες από τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση. Η συμφωνία αυτή δεν συνάδει με τα όσα προβλέπει το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε χθες στη Βουλή από το υπουργείο Οικονομίας και σύμφωνα με το οποίο κάθε τράπεζα θα μπορούσε να κάνει χρήση οποιασδήποτε ρύθμισης, για την παροχή άμεσης ρευστότητας, χωρίς να υποχρεούται στην έκδοση προνομιούχων μετοχών.

ΤΑ «ΔΩΡΑ» >> Μπορεί ο υπουργός Οικονομίας κ. Γ. Αλογοσκούφης, σε μία προσπάθεια να περάσει μήνυμα στην κοινή γνώμη ότι τα λεφτά του Έλληνα φορολογούμενου δεν δίνον

Η διακύμανση του Δείκτη Τραπεζών

ται χωρίς έλεγχο και οφέλη του Δημοσίου από τις τράπεζες, να δέσμευσε τους τραπεζίτες για την έκδοση προνομιούχων μετοχών. Όμως οι επικεφαλής των ελληνικών τραπεζών έλαβαν τα... ανταλλάγματά τους. Ειδικότερα, το σχέδιο νόμου προσφέρει τρία «δώρα» στις τράπεζες:

❶ **Στην περίπτωση της έκδοσης των προνομιούχων μετοχών** δίνεται η δυνατότητα στις τράπεζες να «συρρικνώσουν» τον χρόνο παραμονής τους στην εποπτεία του Δημοσίου στους πέντε μήνες, εάν αυτό κριθεί ότι μπορεί να γίνει από την Τράπεζα της Ελλάδος. Συγκεκριμένα το νομοσχέδιο προβλέπει ότι οι «μετοχές εξαγοράζονται από την τράπεζα μετά την πάροδο πέντε ετών ή και νωρίτερα, όχι όμως πριν από την 1η Ιουλίου 2009».

❷ **Οι προνομιούχες μετοχές αποδίδουν στο Δημόσιο** σταθερό μέρισμα 10% επί του εισφερόμενου κεφαλαίου. Το μέρισμα, όμως, που καταβάλλεται στο Δημόσιο αφαιρείται από το καθαρό εισόδημά τους για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών, επί της ουσίας δηλαδή δεν φορολογείται.

❸ **Δώρο αποτελεί για τις τράπεζες** και το ότι δεν υπάρχει πουθενά στο νομοσχέδιο «πλαφόν» για τις αμοιβές

των τραπεζικών στελεχών, αν και στην παρουσίαση του σχεδίου πριν από 10 μέρες ο κ. Αλογοσκούφης είχε θέσει ως πλαφόν την αμοιβή του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ >> Οι προμήθειες που θα λαμβάνει το Δημόσιο από τις εγγυήσεις, αλλά και το είδος των εξασφαλίσεων που θα δώσουν οι τράπεζες, αναμένεται να προσδιοριστούν μελλοντικά με απόφαση του υπουργού Οικονομίας κατόπιν εισήγησης του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας.

Εως την 1η
Φεβρουαρίου του 2009
οι τράπεζες θα μπορούν να κάνουν αίτηση για την υπαγωγή τους στο πρόγραμμα. Της έκδοσης προνομιούχων μετοχών θα πρέπει να προηγηθεί έγκριση από έκτακτες γενικές συνελεύσεις

λέσουν έκτακτες γενικές συνελεύσεις των μετόχων τους προκειμένου να εγκρίνουν την ένταξή τους. Η τιμή έκδοσης και εξαγοράς των μετοχών αυτών θα ορίζεται με υπουργική απόφαση κατόπιν εισήγησης της ΤτΕ. Το υπουργείο Οικονομίας υποστηρίζει ότι είναι πιθανόν να προκύψει δημοσιονομικό όφελος για το Δημόσιο έως 730 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 500 εκατ. ευρώ από το μέρισμα που θα λαμβάνει το Δημόσιο.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ >> Οι τράπεζες οφείλουν να αιτηθούν την υπαγωγή τους στο πακέτο το αργότερο έως την 1η Φεβρουαρίου 2009. Στην περίπτωση της έκδοσης προνομιούχων μετοχών οφείλουν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα να συγκα

Θολό το τοπίο για τον «επόπτη» του Δημοσίου

>> Η ασάφεια έγκειται στα «δικαιώματα» του εκπροσώπου του Δημοσίου στο διοικητικό συμβούλιο των τραπεζών. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο -το οποίο δεν ενσωματώνει τη «συμφωνία κυρίων» για αδιευκρίνιστους λόγους από την πλευρά του υπουργείου Οικονομίας- ο εκπρόσωπος του Δημοσίου στην περίπτωση της έκδοσης προνομιούχων μετοχών έχει δικαίωμα αρνησικυρίας και μπορεί να μπλοκάρει την πολιτική παροχών της τράπεζας προς τα στελέχη της, ενώ διαθέτει πρόσβαση στα βιβλία της. Όμως, στην περίπτωση που η τράπεζα κάνει χρήση των μέτρων για άντληση άμεσης ρευστότητας, ο εκπρόσωπος βάσει νόμου δεν έχει δικαίωμα αρνησικυρίας. Με τη «συμφωνία κυρίων», όμως, καθίσταται απαραίτητη η έκδοση προνομιούχων μετοχών σε κάθε περίπτωση και παραμένει «θολός» οι αρμοδιότητες του «επόπτη».

Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ >> «Το προϊόν ρευστοποίησης των τίτλων για χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς ΜΜΕ με ανταγωνιστικούς όρους» αναφέρεται επίσης στο νομοσχέδιο και οι ανταγωνιστικοί όροι μεταφράζονται ως ελκυστικά επιτόκια. Στην πρόβλεψη αυτή αποτυπώνεται η αγωνία του οικονομικού επιτελείου για τις εκπονοώσεις της κρίσης στην πραγματική οικονομία, καθώς αυτό σημαίνει λήψη μέτρων για τη διατήρηση του ρυθμού αύξησης της πιστωτικής επέκτασης άνω του 10% το 2009.

Τάκης Αράπογλου

//ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΤΕ

Μιλώντας στο πρακτορείο Reuters, ο πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας κ. Τ. Αράπογλου, αφού υπογράμμισε πως το κρατικό σχέδιο ενίσχυσης «στοχεύει περισσότερο στη θωράκιση της οικονομίας από τη διεθνή χρηματοοικονομική κρίση και λιγότερο στη στήριξη των τραπεζών», τόνισε: «Η προτεινόμενη κεφαλαιακή ενίσχυση θα έχει τη μορφή προνομιακών μετοχών άνευ ψήφου. Για αυτό τον λόγο οποιοδήποτε ισχυρισμός περί κρατικοποίησης των ελληνικών τραπεζών είναι αβάσιμος». Ο κ. Αράπογλου απέδωσε την πτώση των μετοχών «στον πανικό που επικρατεί στις αγορές» και στη γενικότερη τάση μείωσης κινδύνου από διεθνείς θεσμικούς επενδυτές που δέχονται πιέσεις από ρευστοποιήσεις. Ως εκ τούτου το αγοραστικό ενδιαφέρον για τραπεζικές μετοχές στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή είναι σημαντικά μειωμένο.

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

«Νομική η διαφορά με την ΟΤΟΕ»

«Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών ουδέποτε υπήρξε, ούτε είναι, εργοδοτική οργάνωση και για το λόγο αυτό ουδέποτε διαπραγματεύτηκε ούτε υπέγραψε με την ΟΤΟΕ οποιαδήποτε συλλογική σύμβαση εργασίας». Αυτό ανακοίνωσε χθες η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών με αφορμή την αγωγή που κατέθεσε στα δικαστήρια ζητώντας να ακυρωθεί η διαιτητική απόφαση με αριθμό 39/2008 του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας. Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών σημειώνει ότι «εξ αρχής επισήμανε την αναρμοδιότητά της και το μη νόμιμο της συμμετοχής της σε μια τέτοια διαδικασία, όμως, η ΟΤΟΕ αδιαφόρησε και υπέβαλε αίτηση στον ΟΜΕΔ για υπαγωγή του δήθεν συλλογικής διαφοράς στη διαδικασία της μεσολάβησης και διαιτησίας. Τελικά ο ΟΜΕΔ παραβλέποντας τις νόμιμες αντιρρήσεις της ΕΕΤ προχώρησε στην έκδοση απόφασης». Η ΕΕΤ τονίζει, ότι «άσκησε αγωγή με την πεποίθηση ότι η απόφαση του ΟΜΕΔ και η όλη διαδικασία είναι άκυρες» και πως «με την αγωγή αυτή δεν θα κριθεί η ουσία της απόφασης, ούτε αν είναι η όχι σωστές οι αναφερόμενες σε αυτήν αυξήσεις των αποδοχών των τραπεζοϋπαλλήλων, αλλά η νομιμότητα της διαδικασίας και της απόφασης». «Είναι προφανές ότι πρόκειται για νομική διαφορά και όχι για διαφορά ουσίας» καταλήγει η ανακοίνωση της ΕΕΤ.

ΣΕΒ, ΣΕΛΠΕ και άλλοι παραγωγικοί φορείς ζητούν την επίσπευση της υλοποίησης των μέτρων προς τις τράπεζες, προκειμένου να κινηθεί η αγορά καθώς απειλείται με ύφεση

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΡΟΣ Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗ

Άμεση η ανάγκη χορήγησης πιστώσεων στην αγορά

ΤΗΣ ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΗΛΙΟΔΡΟΜΙΤΗ

Την άμεση σύνδεση των μέτρων στήριξης του τραπεζικού συστήματος με τις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας ζητούν ο ΣΕΒ, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Λιανικής (ΣΕΛΠΕ) όπως και άλλοι παραγωγικοί φορείς, προκειμένου να κινηθεί η αγορά, η οποία ήδη παρουσιάζει σημαντικές ενδείξεις κόπωσης, καθώς απειλείται με ύφεση.

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ Δημήτρης Δασκαλόπουλος απέστειλε την Τετάρτη επιστολή στον υπουργό Οικονομίας-Οικονομικών Γιώργο Αλογοσκούφη στην οποία ζητά όχι μόνον την επίσπευση της υλοποίησης των μέτρων αλλά και την εφαρμογή τους κατά τρόπο που να εξασφαλίζει ότι οι πιστώσεις θα διοχετευτούν στην αγορά

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΒΗΜΑ » «Η αποκατάσταση της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών και η επαναλειτουργία της διατραπεζικής αγοράς δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι ένα απαραίτητο ενδιάμεσο βήμα για να ξεκινήσει και πάλι η χορήγηση πιστώσεων κυρίως προς τις χιλιάδες επιχειρήσεις, που ήδη

» Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΕΒ, η εφαρμογή των μέτρων δεν πρέπει να καθυστερήσει πάνω από 10-12 ημέρες

αντιμετωπίζουν πρόβλημα στη χρηματοδότηση της δράσης τους» τονίζει ο κ. Δασκαλόπουλος και υπογραμμίζει την ανάγκη να κινηθούν συντεταγμένα το κράτος και η κοινωνία σε τέσσερις βασικούς άξονες:

➤ Άμεση εφαρμογή των μέτρων, καθώς η αγορά παρουσιάζει κόπωση. Δεν πρέπει να καθυστερήσει πάνω από 10-12 ημέρες η οριστικοποίηση των μέτρων, η ψήφι-

σή τους και η εφαρμογή τους.

➤ Εγκαιρη προετοιμασία μηχανισμών, από το υπουργείο Οικονομίας-Οικονομικών και την Τράπεζα της Ελλάδος, που θα επιβλέψουν με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και αντικειμενικότητα την υλοποίηση των μέτρων

➤ Σύνδεση των διευκολύνσεων προς τις τράπεζες με τα επίπεδα χρηματοδότησης της παραγωγικής διαδικασίας, προκειμένου να μην δημιουργηθούν προϋποθέσεις, στις οποίες το τραπεζικό σύστημα θα μπορεί να παρακρατήσει τα κεφάλαια αυτά για πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους

➤ Το κόστος χρέωσης του τραπεζικού συστήματος από το Δημόσιο οφείλει να είναι λογικό-μία ένδειξη είναι η διεθνής πρακτική που ακολουθείται σήμερα. Το κόστος αυτό θα μετακυλιστεί από τις τράπεζες στις επιχειρήσεις και αν είναι υψηλό κινδυνεύει να εκτινάξει τον πληθωρισμό και να περιορίσει τη ζήτηση σε μία εποχή που το φάσμα της ύφεσης εμφανίζεται απειλητικό.

Ο ΣΕΛΠΕ, σε χθεσινή ανακοίνωσή του, ζήτησε να μειωθεί η προμήθεια παροχής εγγυήσεων προς τις τράπεζες από 1%, σε 0,5% τουλάχιστον και πρότεινε να εντα-

τικοποιηθούν οι έλεγχοι στο τραπεζικό σύστημα, ώστε οι παρεχόμενες από το κράτος εγγυήσεις να ωφελήσουν την πραγματική οικονομία. Υπογραμμίζει ότι τα μέτρα πρέπει να διασφαλίσουν τη στοχευμένη ενίσχυση των παραγωγικών κλάδων της οικονομίας, την αποτροπή της ύφεσης και της ανεργίας. Επικαλούμενος δε την εξωστρέφεια των ελληνικών τραπεζών, ζητά να διασφαλιστεί ότι η επιπλέον ρευστότητα θα στραφεί κατ' αποκλειστικότητα στην ελληνική αγορά, στη βιομηχανία, το εμπόριο, τις κατασκευές κ.λπ. Προς την κατεύθυνση αυτή προτείνει συστημικούς τριμηνιαίους ελέγχους των τραπεζών από την Τράπεζα της Ελλάδος κ.λπ.

Παρεμφερείς θέσεις διατυπώνει και η ΟΤΟΕ, το συνδικαλιστικό όργανο των τραπεζο-υπαλλήλων, σε χθεσινή ανακοίνωση. Τονίζει ότι η κρατική παρέμβαση δεν μπορεί να στρέφεται μόνον στη σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος αλλά πρέπει να επεκταθεί στην στήριξη των κοινωνικών κατηγοριών που πλήττονται από την κρίση, καθώς και σε μέτρα τόνωσης της οικονομικής δραστηριότητας, ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

» Σύμφωνα με μελέτη που παρουσίασαν οι τεχνικοί της εταιρείας, τα χρέη του κράτους προς την Ο.Α., σωρευτικά από το 1995 μέχρι σήμερα, ανέρχονται σε 10 δισ. ευρώ

Οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να καταθέσουν δεσμευτικές προσφορές

Ο.Α: Καμία παράταση για τον διαγωνισμό

Καμία παράταση δεν πρόκειται να δοθεί στον διαγωνισμό για την πώληση των τριών εταιρειών του Ομίλου της Ο.Α. που βρίσκεται σε εξέλιξη ανεξάρτητα αν έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του μήνα η ψήφιση από τη Βουλή της νομοθετικής ρύθμισης για τα εργασιακά του Ομίλου.

Αυτό τονίζουν πηγές του υπουργείου Μεταφορών, επισημαίνοντας ότι οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να καταθέσουν μη δεσμευτικές προσφορές σε λιγότερο από μία εβδομάδα, καθώς η προθεσμία

λήγει την ερχόμενη Παρασκευή.

Υπενθυμίζεται ότι στη νομοθετική ρύθμιση περιλαμβάνονται και άρθρα που προβλέπουν τη σύσταση των δύο εταιρειών που πωλούνται, καθώς και μίας άλλης εταιρείας η οποία θα είναι 100% δημόσια και θα συσταθεί προκειμένου να έχει στην κατοχή της το όνομα Olympic και το εμπορικό σήμα της Ο.Α. και το οποίο θα νοικιάζει στον νέο επενδυτή.

Παράλληλα, οι ίδιες πηγές του υπουργείου τόνιζαν ότι με βάση τη διαδικασία που έχει συμφωνηθεί

με την Ε.Ε. για την πώληση της Ο.Α. η αποτίμηση θα γίνει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και όχι πριν από την κατάθεση των μη δεσμευτικών προσφορών. Εν τω μεταξύ συνεχίζονται οι ανηydράσεις των εργαζομένων, με τους τεχνικούς της εταιρείας να κάνουν λόγο για «προαποφασισμένο λουκέτο της Ο.Α. από το 2004». Σε συνέντευξη Τύπου, παρουσίασαν έρευνα-μελέτη του διδάκτορα Εναέριων Μεταφορών, Ι. Λαίνου, που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΕΠΤΑ-ΟΑ. Σύμφωνα με την έρευνα, η Ο.Α.

σήμερα θα είχε κέρδη 8,2 δισ. ευρώ εάν το κράτος κατέβαλε τα χρέη του, τα οποία σωρευτικά από το 1995 και μετά ανέρχονται σε 10 δισ. ευρώ. Μάλιστα, ο κ. Λαίνος κατηγορήσε τις διορισμένες από την κυβέρνηση της Ν.Δ. διοικήσεις της εταιρείας για κακοδιαχείριση, η οποία σε συνδυασμό με το κόστος υλοποίησης των διαφόρων κυβερνητικών πολιτικών που είχε απαγορεύσει η Ε.Ε. είχε σαν αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το λειτουργικό κόστος της εταιρείας.

ΜΑΡΙΑ ΜΟΣΧΟΥ